

Årsberetning for

2008

Resumé



EUROPÆISK TILSYNSFØRENDE
FOR DATABESKYTTELSE



Årsberetning for **2008**

Resumé



EUROPÆISK TILSYNSFØRENDE
FOR DATABESKYTTELSE

Postadresse: rue Wiertz, 60 — B-1047 Bruxelles
Kontor: rue Montoyer, 63, Bruxelles, Belgien
E-mail: edps@edps.europa.eu
Websted: www.edps.europa.eu
Tlf. (32-2) 283 19 00
Fax (32-2) 283 19 50

***Europe Direct er en service, der har til formål at hjælpe
med at besvare Deres spørgsmål om Den Europæiske Union***

Frikaldsnummer (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(* Nogle mobiloperatører tillader ikke opkald til 00 800-numre eller tager betaling for sådanne opkald.

Yderligere oplysninger om EU fås på internet via Europa-serveren (<http://europa.eu>)

Bibliografiske data findes bagest i denne publikation

Luxembourg: Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer, 2009

ISBN 978-92-95030-80-0

© De Europæiske Fællesskaber, 2009
Eftertryk tilladt med kildeangivelse

Indledning

Dette er resuméet af årsberetningen for 2008 fra Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS). Beretningen dækker 2008, som er det fjerde fulde aktivitetsår med EDPS som en ny uafhængig tilsynsmyndighed. Denne beretning danner også afslutningen på den første mandatperiode for EDPS og giver derfor lejlighed til at gøre status over udviklingen siden begyndelsen.

Peter Hustinx (tilsynsførende) og Joaquín Bayo Delgado (assisterende tilsynsførende) tiltrådte i januar 2004 for at oprette en myndighed, der beskæftiger sig med beskyttelse af personoplysninger på EU-plan. EDPS' hovedopgave er at sikre, at fællesskabsinstitutionerne og -organerne respekterer fysiske personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, især retten til privatlivets fred i forbindelse med behandling af personoplysninger.

EDPS' hovedaktiviteter er i henhold til forordning (EF) nr. 45/2001¹:

- at overvåge og sikre, at forordningens bestemmelser overholdes, når fællesskabsinstitutioner og -organer behandler personoplysninger (tilsyn)
- at rådgive fællesskabsinstitutioner og -organer om alle spørgsmål vedrørende behandling af personoplysninger. Dette omfatter høring i forbindelse med forslag til lovgivning og overvågning af nye udviklinger, der indvirker på beskyttelsen af personoplysninger (høring)
- at samarbejde med de nationale tilsynsmyndigheder og tilsynsorganer under EU's tredje søjle med henblik på at skabe større konsekvens i beskyttelsen af personoplysninger (samarbejde).

Beretningen viser, at der blev gjort betydelige fremskridt både med hensyn til tilsyn og med hensyn til høring. Overholdelsen af databeskyttelsesregler og -principper i fællesskabsinstitutioner og -organer bliver stadig bedre, men der forestår fortsat store udfordringer. Vægten er derfor ved at flytte sig fra tilsyn til overvågning af gennemførelsen af henstillingerne i forbindelse med forudgående kontrol og en bedre overholdelse i agenturerne. I den forbindelse har EDPS også afsluttet en første række inspektioner på stedet i forskellige institutioner og organer for at måle overholdelsen i praksis.

EDPS har yderligere forbedret høringsindsatsen i 2008 og forelagt udtalelser om et stigende antal lovgivningsforslag. Han udvidede omfanget af sine bidrag til et større spektrum af politikområder og til alle faser i lovgivningsproceduren. De fleste udtalelser fra EDPS vedrørte fortsat spørgsmål i forbindelse med området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, men andre politikområder såsom databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation, aktindsigt i dokumenter og grænseoverskridende sundhedsydelser er også forekommet jævnligt.

Samarbejdet med de nationale tilsynsmyndigheder var fortsat koncentreret om Artikel 29-Gruppens rolle, hvilket førte til vedtagelse af et nyt arbejdsprogram og adskillige gode resultater i dens første aktivitetsår. EDPS lagde også fortsat vægt på et koordineret tilsyn med Eurodac og på tæt samarbejde med databeskyttelsesmyndigheder inden for politisamarbejde og retligt samarbejde.

¹ Forordning (EF) nr. 45/2001 af 18. december 2000 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 8 af 12.1.2001).

Resultater i 2008

Ifølge årsberetningen for 2007 var nedenstående væsentligste målsætninger valgt for 2008. De fleste af disse målsætninger er helt eller delvist gennemført.

- **Støtte til netværket af databeskyttelsesansvarlige**

EDPS støttede fortsat de databeskyttelsesansvarlige kraftigt og tilskyndede til yderligere udveksling af ekspertise og bedste praksis mellem dem. Databeskyttelsesansvarlige i nyligt oprettede agenturer fik særlig opmærksomhed.

- **Den forudgående controls rolle**

Der blev afgivet et rekordstort antal udtalelser om forudgående kontrol, men der udestår stadig en del arbejde for at afslutte den forudgående kontrol af de igangværende behandlinger i de fleste institutioner og organer. Der blev lagt større vægt på gennemførelsen af henstillinger.

- **Horisontal vejledning**

Der er udarbejdet vejledning om relevante spørgsmål, som er fælles for de fleste institutioner og organer (f.eks. personalerekruttering, behandling af oplysninger om helbredsforhold), i første omgang for at lette den forudgående kontrol for agenturer. Denne vejledning vil snart blive stillet til rådighed for alle berørte parter.

- **Måling af overholdelsen**

EDPS fortsatte med at måle alle institutioner og organers overholdelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og vil aflægge rapport om de fremskridt, der er gjort i midten af 2009. Ud over denne generelle oversigt blev der foretaget en første række inspektioner i forskellige institutioner og organer for at kontrollere overholdelsen i praksis.

- **Store systemer**

EDPS er fortsat med at udarbejde et koordineret tilsyn med Eurodac sammen med nationale tilsynsmyndigheder og med at gennemføre det arbejdsprogram, der er vedtaget til dette formål. EDPS har også taget de første skridt med hensyn til andre store systemer såsom SIS II og VIS.

- **Udtalelser om lovgivning**

EDPS afgav et rekordstort antal udtalelser eller kommentarer vedrørende forslag til ny lovgivning eller dertilhørende dokumenter, om flere emner end nogensinde før, og sørgede for passende bidrag fra første til sidste fase af lovgivningsprocessen.

- **Lissabontraktaten**

Indvirkningerne af Lissabontraktaten er blevet nøje analyseret, men dens ikrafttræden afhænger af de endelige ratificeringer i enkelte medlemsstater. Det fremgik af analysen, at traktaten har store potentielle indvirkninger, både af institutionelle og af indholdsmæssige grunde, med entydige muligheder for forbedring af databeskyttelsen.

- **Oplysninger online**

Oplysningerne på EDPS-webstedet er blevet forbedret, både ved at indholdet er ajourført og bearbejdet og tilgængeligheden er øget. Yderligere forbedringer ventes i løbet af 2009 og vil også omfatte et elektronisk nyhedsbrev.

- **Forretningsorden**

Der er gjort gode fremskridt med udarbejdelsen af forretningsordenen for EDPS' forskellige funktioner og aktiviteter og af håndbøger til internt brug vedrørende de vigtigste aktiviteter. Resultaterne vil kunne findes på EDPS-webstedet i løbet af 2009 med praktiske værktøjer for interesserede parter.

- **Forvaltning af ressourcer**

Forvaltningen af finansielle og menneskelige ressourcer blev konsolideret og videreudviklet og andre interne processer blev forbedret. Funktionaliteten og effektiviteten af de interne kontrolfunktioner blev også forbedret.

Målsætninger for 2009

Dette er det første år i EDPS' nye mandatperiode med en delvis ny sammensætning af institutionen. Der må derfor forventes en blanding af kontinuitet og forandring. Dette år vil blive anvendt til en strategisk vurdering af EDPS' roller og opgaver og til at udstikke hovedretningslinjerne for de kommende fire år. Disse overvejelser falder sammen med betydelige ændringer i EDPS' omgivelser, såsom udfordringerne fra et nyt Europa-Parlament, en ny Europa-Kommission, Lissabontraktatens mulige ikrafttræden, andre nye langsigtede politikker og rammer og deres samlede indvirkning på databeskyttelse. EDPS agter at tage klar stilling i denne forbindelse og vil aflægge rapport om konklusionerne i næste årsberetning.

Følgende hovedmålsætninger er valgt for 2009 uden at foregribe resultatet af disse strategiske overvejelser. Der vil blive aflagt beretning om de opnåede resultater næste år.

- **Støtte til netværket af databeskyttelsesansvarlige**

EDPS vil fortsat kraftigt støtte de databeskyttelsesansvarlige, især i nyligt oprettede agenturer, og tilskynde til yderligere udveksling af ekspertise og bedste praksis mellem dem for at styrke deres effektivitet.

- **Den forudgående controls rolle**

EDPS agter at afslutte den forudgående kontrol af igangværende behandlinger i de fleste institutioner og organer og lægge større vægt på gennemførelsen af henstillinger. Den forudgående kontrol af behandlinger, som er fælles for de fleste institutioner, vil få særlig opmærksomhed.

- **Horisontal vejledning**

EDPS vil fortsat udarbejde vejledning om relevante spørgsmål, som er fælles for de fleste institutioner og organer, og gøre dem alment tilgængelige. Der vil blive offentliggjort retningslinjer om videoovervågning, som også vil bidrage til at rette opmærksomheden mod situationer, der giver anledning til specifikke risici.

- **Behandling af klager**

EDPS vil offentliggøre en politikramme for behandling af klager for at underrette alle berørte parter om relevante procedurer, herunder kriterier for om der skal indledes undersøgelser af klager, som han er blevet forelagt.

- **Inspektionspolitik**

EDPS vil ved hjælp af forskellige former for kontrol fortsat måle alle institutioner og organers overholdelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og vil i stigende grad foretage inspektioner på stedet. En generel inspektionspolitik vil blive offentliggjort på EDPS' websted i 2009.

- **Omfanget af høring**

EDPS vil fortsat rettidigt udsende udtalelser om eller bemærkninger til forslag til ny lovgivning på grundlag af en systematisk opgørelse over relevante emner og prioriteter og sikre en passende opfølgning.

- **Stockholmprogram**

EDPS agter at lægge særlig vægt på udarbejdelsen af et nyt femårigt politikprogram på området med frihed, sikkerhed og retfærdighed med henblik på Det Europæiske Råds vedtagelse i slutningen af 2009. Nødvendigheden af effektive databeskyttelsesgarantier vil blive fremhævet som en væsentlig forudsætning.

- **Oplysningsaktiviteter**

EDPS vil yderligere forbedre kvaliteten og effektiviteten af online-informationsværktøjer (websted og elektronisk nyhedsbrev) og vil vurdere og om nødvendigt ajourføre andre oplysningsaktiviteter.

- **Forretningsorden**

EDPS vil fastlægge og offentliggøre en forretningsorden, der bekræfter eller præciserer nuværende praksis vedrørende hans forskellige roller og aktiviteter. Praktiske værktøjer til brug for berørte parter vil blive gjort tilgængelige på webstedet.

- **Forvaltning af ressourcer**

EDPS vil konsolidere og videreudvikle aktiviteter vedrørende finansielle og menneskelige ressourcer og forbedre andre interne arbejdsprocesser. Der vil blive lagt stor vægt på langsigtet personalerekruttering, behovet for yderligere kontorplads og udarbejdelsen af et sagsstyringssystem.

Tilsyn

Det er en EDPS' vigtigste opgaver at føre et uafhængigt tilsyn med behandlinger af personoplysninger, der foretages af fællesskabsinstitutioner eller -organer. Retsgrundlaget er forordning (EF) nr. 45/2001, der fastlægger en række forpligtelser for dem, der behandler oplysninger, og en række rettigheder for dem, hvis personoplysninger behandles.

Behandlinger af personoplysninger, der ikke udgør særlige risici for de registrerede, meddeles kun den databeskyttelsesansvarlige i den pågældende institution eller det pågældende organ. Når behandlingen af personoplysninger indebærer særlige risici for dem, hvis oplysninger behandles, skal den underkastes forudgående kontrol af EDPS. EDPS undersøger så, om behandlingen opfylder forordningens bestemmelser.

Tilsynsopgaverne under ledelse af den assisterende tilsynsførende omfatter så forskellige opgaver som rådgivning og bistand til de databeskyttelsesansvarlige, forudgående kontrol af risikable behandlinger og gennemførelse af undersøgelser, herunder inspektioner på stedet, og behandling af klager.

Forudgående kontrol

I 2008 var forudgående kontrol fortsat det vigtigste aspekt i EDPS' tilsynsrolle.

Som nævnt i tidligere årsberetninger har EDPS gang på gang opfordret de databeskyttelsesansvarlige til at øge antallet af anmeldelser om forudgående kontrol til EDPS. Fristen indtil foråret 2007 for modtagelse af anmeldelser om forudgående kontrol fra EDPS' side - sager vedrørende efterfølgende kontrol - er fastsat for at få fællesskabsinstitutioner og -organer til at øge deres bestræbelser i retning af fuldstændig opfyldelse af deres anmeldelsespligt. Virkningen var en betydelig stigning i anmeldelserne.

Alt i alt var 2008 et arbejdsintensivt år med flere afgivne **udtalelser om forudgående kontrol** (105 udtalelser) end i nogen af de foregående år. Kun et begrænset antal af disse sager (18 sager) var egentlige sager vedrørende forudgående kontrol, dvs. at de pågældende institutioner fulgte den procedure, der gælder for forudgående kontrol, inden de foretog behandlingen.

For første gang besluttede EDPS at foreslå tilbagetrækning af nogle af anmeldelserne. Det skyldtes, at disse anmeldelser enten vedrørte gamle behandlinger, der inden længe skulle erstattes af nye, eller at de manglede tilstrækkelige oplysninger, hvorved de ikke kunne behandles på grundlag af en korrekt forståelse af kendsgerningerne eller proceduren.

Med hensyn til tidsplaner faldt det antal dage, som EDPS havde brug for til at udarbejde en udtalelse, med over to dage i sammenligning med 2007. Tallet er meget tilfredsstillende i betragtning af det stigende antal stadig mere komplekse anmeldelser. EDPS er imidlertid bekymret over de lange perioder, som institutioner og organer har brug for til at supplere oplysninger. I denne forbindelse minder EDPS atter institutionerne og organerne om deres forpligtelse til at samarbejde med EDPS og meddele ham de ønskede oplysninger.

I 2008 vedrørte sagerne om *efterfølgende* forudgående kontrol² hovedsagelig følgende spørgsmål: helbredsoplysninger, der behandles af institutioner og organer, personalerekruttering og udvælgelse af ansøgere, personalebedømmelse, akkreditering af journalister, brugeradministrationssystemer, adgangskontrol og sikkerhedsundersøgelser.

De vigtigste emner for de egentlige forudgående kontroller vedrørte bestemte udvælgelsesprocedurer, navnlig i Agenturet for Grundlæggende Rettigheder og for EDPS, et pilotprojekt vedrørende individuel overvågning, flekstid, identitets- og adgangskontrol samt elektronisk overvågning.

Nogle betydningsfulde spørgsmål blev også behandlet for første gang, heriblandt identitetsstyringstjenester, adgangskontrol med irisscanning eller fingeraftryksverifikation, sikkerhedsundersøgelser, overvågning af personalets brug af internettet samt interne TV-overvågningssystemer.

Klager

Det samlede antal klager fortsatte med at stige i 2008 (91 modtagne klager), idet der var færre antagelige klager end tidligere (23 antagelige klager), men de samlet set var mere komplekse. Langt de fleste klager blev ikke antaget, især fordi de udelukkende vedrørte behandling af personoplysninger på medlemsstatsplan (hvor de nationale databeskyttelsesmyndigheder er kompetente). De klagesager, der blev antaget, vedrørte især spørgsmål som adgang til oplysninger, behandling af følsomme oplysninger, retten til berigtigelse og pligten til at give oplysninger.

EDPS har fortsat arbejdet med en politikramme for behandling af klager. Hovedtrækkene i proceduren og en standardformular for indgivelse af klager, sammen med information om, hvilke klager der kan antages, vil til sin tid blive gjort tilgængelige på EDPS-webstedet i 2009. Denne offentliggørelse har til formål at hjælpe potentielle klager med indgivelse af en klage og samtidig begrænse antallet af åbenbart uantagelige klager.

Inspektionspolitik

Inden for rammerne af ”fristen indtil foråret 2007” bestod den første del af den procedure, der blev indledt i 2007, i breve sendt til direktørerne for institutioner og organer for at måle, i hvor høj grad de opfylder forordningens bestemmelser. På grundlag af de modtagne tilbagemeldinger udarbejdede EDPS en almindelig beretning, der blev offentliggjort i maj 2008 og blev sendt til alle institutioner og organer. Som meddelt var proceduren begyndelsen på en løbende øvelse, hvor EDPS sikrer overholdelsen af forordningen med eventuelle inspektioner på stedet.

I denne forbindelse har EDPS videreudviklet sin **inspektionspolitik** og har afsluttet en første række inspektioner på stedet i forskellige institutioner og organer for at måle overholdelsen i praksis.

² Med „efterfølgende“ forudgående kontrol menes behandlinger, der blev indledt før udnævnelsen af EDPS og den assisterende tilsynsførende (17. januar 2004) og derfor ikke kunne underkastes kontrol, inden de blev iværksat.

Inspektioner kan være foranlediget af en klage eller blive foretaget på EDPS' eget initiativ. Under inspektioner kontrollerer EDPS kendsgerningerne og realiteten på stedet. Inspektioner kan også yde et betydeligt bidrag til bevidstgørelsen om databeskyttelsesspørgsmål i de inspicerede institutioner.

I 2008 fastlagde EDPS den første samlede procedure for sine inspektionsaktiviteter. Den bestod af tre faser:

- i første fase blev der gennemført to prøvebesøg for at afprøve EDPS' metodologi på stedet
- i anden fase afpudsede EDPS sin praktiske metodologi
- i tredje fase blev der gennemført to inspektioner i europæiske institutioner og organer - Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet - som blev udvalgt inden for rammerne af øvelsen i foråret 2007.

Administrative foranstaltninger

EDPS rådgav også fortsat om de administrative foranstaltninger, som fællesskabsinstitutioner og -organer overvejer i forbindelse med behandling af personoplysninger. Der blev rejst en række forskellige vanskelige spørgsmål, herunder en ny model for lægeerklæringer, aktindsigt i dokumenter med personoplysninger, gældende lovgivning vedrørende visse behandlingsaktiviteter, overførsel af en lægejournal til en national domstol, gennemførelsesbestemmelser til forordning (EF) nr. 45/2001 og klagesager hos Den Europæiske Ombudsmand.

Videoovervågning

EDPS fortsatte med at arbejde på sine **retningslinjer** for videoovervågning for at give praktisk vejledning til EU-institutioner og organer om overholdelse af databeskyttelsesreglerne, når man anvender videoovervågningssystemer. Det første interne arbejdsudkast til retningslinjer blev udarbejdet i slutningen af 2008. Udkastet vil blive gjort offentligt tilgængeligt i midten af 2009.

Høring

EDPS rådgiver Fællesskabets institutioner og organer om databeskyttelsesspørgsmål på en række politikområder. Denne høringsfunktion vedrører forslag til ny lovgivning samt andre initiativer, som kan berøre beskyttelsen af personoplysninger i EU. Det sker som regel i form af en formel udtalelse, men EDPS kan også give vejledning i form af bemærkninger eller politikdokumenter. Teknologisk udvikling, der har indvirkning på databeskyttelse, overvåges også som led i denne aktivitet.

EDPS-udtalelser og nøglespørgsmål

EDPS afgav **14 udtalelser** om forslag til EU-lovgivning i 2008. Som i de foregående år vedrører en væsentlig del af udtalelserne området med **frihed, sikkerhed og retfærdighed**, både i Fællesskabssøjlen og på området politisamarbejde og retligt samarbejde i straffesager ("tredje søjle"). Næsten halvdelen af de afgivne lovgivningsudtalelser, nemlig 6 ud af 14, drejer sig om dette område. En vigtig udvikling på dette område var vedtagelsen af **rammeafgårelsen om databeskyttelse** af 27. november 2008 om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager. Forhandlingerne om denne retsakt er blevet nøje fulgt af EDPS, som har afgivet tre udtalelser såvel som bemærkninger vedrørende spørgsmålet.

Forslaget om ændring af forordningen om **aktindsigt i dokumenter** i EU-institutionerne og revisionen af **direktivet om privatlivets fred og elektronisk kommunikation** har også haft EDPS' særlige opmærksomhed. Spørgsmål i forbindelse med **passagerlisteoplysninger** (PNR) er forekommet temmelig hyppigt, også i EDPS' høringsaktiviteter, især med hensyn til opfølgningen af EU's PNR-forslag.

Udveksling af oplysninger

Der har været særlig fokus på spørgsmålet om udveksling af oplysninger, især oprettelse af informationssystemer og adgang til disse systemer. EDPS afgav udtalelser om informationsudvekslingssystemer, der blev foreslået inden for rammerne af informationssystemet for det indre marked (IMI), Eurojust, vejsikkerhed, beskyttelse af børn, der bruger internettet, ECRIS, EU-USA-kontaktgruppen på Højt Plan om Databeskyttelse og Datadeling, og den europæiske e-justice-strategi. Der blev også afgivet foreløbige bemærkninger om Kommissionens EU-grænseforvaltningspakke.

EDPS-udtalelserne understregede behovet for, at en sådan udveksling af oplysninger vurderes korrekt og omhyggeligt i hvert enkelt tilfælde. Når en sådan udveksling af oplysninger oprettes, skal der endvidere gennemføres særlige databeskyttelsesgarantier.

Nye teknologier

EDPS har ved flere lejligheder behandlet spørgsmålet om anvendelse af nye teknologier (f.eks. ECRIS, den europæiske e-justice-strategi). Han har gentagne gange opfordret til, at det sikres, at databeskyttelsesovervejelser tages med i betragtning så tidligt som muligt ("**privacy by**

design”/”indbygget databeskyttelse”). Han fremhævede også, at teknologiske værktøjer ikke kun skal bruges til at sikre udveksling af oplysninger, men også til at forbedre de berørte personers rettigheder.

Den udvikling, der finder sted i **informationssamfundet** såsom **radiofrekvensidentifikation** (RFID) og intelligente omgivelser, er igen blevet nøje fulgt og kommenteret som opfølgning af Europa-Kommissionens meddelelse om RFID og udtalelsen fra EDPS herom.

EDPS har også præciseret sine eventuelle bidrag til **forskning og teknologisk udvikling i EU** (FTU) og konsolideret allerede påbegyndte foranstaltninger. Der er fastlagt et **strategipapir, der** beskriver den rolle, som institutionen vil kunne spille for forsknings- og udviklingsprojekter i syvende rammeprogram for FTU.

Kvaliteten af data

Kvaliteten af data var et andet vigtigt tema. Dataene skal være yderst præcise for at undgå uklarhed med hensyn til indholdet af de oplysninger, der behandles. Det er derfor afgørende, at dataenes nøjagtighed kontrolleres regelmæssigt og grundigt. Endvidere er en høj datakvalitet ikke blot en grundlæggende garanti for den registrerede; den gør det også nemmere for databehandlerne at anvende dem effektivt.

Ny udvikling og nye prioriteter

Der er kortlagt en række mulige fremtidige ændringer, som vil udgøre dagsordenen for de vigtigste prioriteter for EDPS. De omfatter nye **teknologiske tendenser** såsom udviklingen af cloud computing-systemer³ og DNA-sekvensering med lysets hastighed, der giver anledning til alvorlige betænkeligheder med hensyn til databeskyttelse og beskyttelse af privatlivets fred.

For så vidt angår den ny udvikling inden for **politik og lovgivning** vil de vigtigste spørgsmål, som EDPS agter at vise særlig opmærksomhed, være følgende:

- overvejelser om yderligere forbedringer af **rammeafgørelsen om databeskyttelse** for at øge beskyttelsesniveauet ved hjælp af dette nye instrument i tredje søjle
- **databeskyttelsesdirektivet** i fremtiden
- Europa-Kommissionens flerårige program på området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, det såkaldte **”Stockholmprogram”**
- vigtige tendenser i **retshåndhævelse** og lovgivningsaktiviteter i forbindelse med bekæmpelsen af terrorisme og organiseret kriminalitet
- revisionen af forordningen om **aktindsigt i dokumenter**
- nye initiativer til fremme af **grænseoverskridende sundhedsydelse**r i kombination med anvendelsen af informationsteknologier.

³ „Cloud computing“ betegner anvendelse af internetbaseret („cloud“) computerteknologi til en række tjenester. Det er en computeranvendelse, hvor dynamisk skalerbare og ofte virtuelle ressourcer leveres som en tjeneste over internettet.

Samarbejde

EDPS samarbejder med andre databeskyttelsesmyndigheder med henblik på at fremme en konsekvent databeskyttelse i hele Europa. Dette samarbejde omfatter også samarbejde med tilsynsmyndigheder, der er oprettet under EU's tredje søjle og i forbindelse med store it-systemer.

Det vigtigste forum for samarbejde mellem databeskyttelsesmyndighederne i Europa er **Artikel 29-Gruppen**, der forsyner Europa-Kommissionen med uafhængig rådgivning om databeskyttelsesspørgsmål. EDPS deltager i gruppens aktiviteter, og denne spiller en afgørende rolle for ensartet anvendelse af databeskyttelsesdirektivet.

EDPS og gruppen har samarbejdet med god synergi om en række spørgsmål, men har især koncentreret sig om gennemførelsen af databeskyttelsesdirektivet og om databeskyttelsesudfordringer som følge af nye teknologier. EDPS har også kraftigt støttet initiativer til fremme af internationale datastrømme (f.eks. bindende virksomhedsregler).

I 2008 vedtog gruppen udtalelser om forslag til lovgivning, som i nogle tilfælde også havde været genstand for udtalelser fra EDPS (såsom revisionen af direktivet om privatlivets fred og elektronisk kommunikation). Høring af EDPS er et obligatorisk led i EU's lovgivningsproces, men gruppens bidrag er også meget nyttige, især da de kan indeholde særlige betragtninger med en national synsvinkel. EDPS hilser derfor disse bidrag, som har været i overensstemmelse med hans egne udtalelser, velkommen.

En af de vigtigste samarbejdsopgaver for EDPS vedrører det koordinerede tilsyn med **Eurodac**, hvor ansvaret for tilsynet med databeskyttelsen er fordelt mellem de nationale databeskyttelsesmyndigheder og EDPS. Koordinationsgruppen for tilsynet med Eurodac - der består af de nationale databeskyttelsesmyndigheder og EDPS - mødtes to gange i 2008 og koncentrerede sig om gennemførelsen af det arbejdsprogram, som gruppen vedtog i december 2007. Fra arbejdsprogrammet er der udvalgt tre emner til nærmere undersøgelse og rapportering: oplysninger om de registrerede, børn og Eurodac samt DubliNet⁴. Samtidig har rammerne for gruppens arbejde ligeledes vakt opmærksomhed: Europa-Kommissionen har inden for rammerne af de almindelige asylforanstaltninger foretaget en revision af Dublin- og Eurodacforordningerne.

Nødvendigheden af et tæt samarbejde mellem EDPS og andre databeskyttelsesmyndigheder i **spørgsmål under tredje søjle** (politisamarbejde og retligt samarbejde) er blevet tydeligere i de senere år på grund af det større antal initiativer på europæisk og internationalt plan, der tager sigte på at indsamle og udveksle personoplysninger. EDPS tilstræber at sikre et højt og ensartet databeskyttelsesniveau i det arbejde, der udføres af tilsynsorganerne for databeskyttelse (de fælles tilsynsmyndigheder for Schengen, Europol, Eurojust og Toldinformationssystemet), der blev oprettet under EU's tredje søjle. EDPS bidrog i 2008 aktivt til de møder, hvor Gruppen vedrørende Politi og Retsvæsen behandlede følsomme spørgsmål såsom gennemførelsen af Prümtraktaten, rammeafgåelsen om databeskyttelse under tredje søjle og PNR.

⁴ DubliNet er et sikkert elektronisk netværk af transmissionskanaler mellem de nationale myndigheder, der behandler asylansøgninger. Normalt vil et „hit“ i Eurodacsystemet udløse en udveksling af oplysninger om asylansøgeren. Denne udveksling benytter DubliNet.

Der blev fortsat lagt vægt på samarbejdet i andre **internationale fora**. Som i de foregående år deltog EDPS i de europæiske og internationale konferencer for databeskyttelsesmyndigheder og -ansvarlige, som gav deltagerne lejlighed til at drøfte aktuelle databeskyttelsesudfordringer såsom udviklingen med hensyn til sikkerhed og nye teknologier og spørgsmålet om privatlivets fred i en verden uden grænser. Der er også foretaget en passende opfølgning af ”Londoninitiativet”, der skal skabe øget bevidsthed om databeskyttelse og gøre den mere effektiv. Endelig er en tredje workshop om databeskyttelse i internationale organisationer under overvejelse, efter at lignende arrangementer blev afholdt i 2005 og 2007.

Kommunikation

Information og kommunikation spiller en afgørende rolle med hensyn til at sikre synligheden af EDPS' vigtigste aktiviteter og skabe øget bevidsthed om både EDPS' arbejde og databeskyttelse i almindelighed. Dette har stor strategisk betydning, da EDPS stadig er en forholdsvis ny institution, og der derfor er behov for yderligere at konsolidere kendskabet til dens rolle på EU-plan.

Fire år efter arbejdets start kan vi se, at den vægt, der har været lagt på kommunikation, har båret frugt med hensyn til **synlighed**. Dette er kommet til udtryk ved et større antal anmodninger om information, øget trafik på webstedet, et stadigt voksende antal abonnenter på nyhedsbrevet, jævnlige anmodninger om studiebesøg hos EDPS og indbydelser til at tale på konferencer. Dertil kommer, at en mere systematisk kontakt med medierne og heraf følgende kraftig vækst i mediedækningen af EDPS' aktiviteter yderligere understreger opfattelsen af, at EDPS er blevet et referencepunkt for databeskyttelsesspørgsmål.

Kommunikationsaktiviteterne har fortsat haft særlig fokus på **forbindelserne med medierne**, og EDPS har givet omkring 25 **interviews** til journalister fra den skrevne presse, radio/tv og elektroniske medier i 2008. Pressetjenesten udsendte 13 **pressemeddelelser**, hvoraf de fleste vedrørte nye udtalelser om lovgivning, som var meget relevante for offentligheden. De omfattede spørgsmål som revisionen af direktivet om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation, vedtagelsen af rammeafgårelsen om databeskyttelse under tredje søjle, aktindsigt i EU-dokumenter og transatlantisk udveksling af personoplysninger til retshåndhævende formål. Der blev også afholdt en pressekonference i maj 2008 for at forelægge hovedkonklusionerne i årsberetningen for 2007 for pressen.

Ud over jævnlige medieforespørgsler behandlede pressetjenesten ca. 180 offentlige **anmodninger om information** fra en lang række enkeltpersoner og berørte parter. EDPS så med tilfredshed på besøg fra **grupper af studerende**, der er specialiserede inden for europæisk ret, databeskyttelse og/eller it-sikkerhed, med det formål også at nå ud til akademiske kredse.

Med henblik på at gøre sine igangværende aktiviteter mere synlige fortsatte EDPS med at anvende følgende øvrige informationsværktøjer:

- **websted:** der er foretaget tekniske opgraderinger og forbedringer af indholdet, herunder udarbejdelsen af et glossar om beskyttelse af personlige oplysninger og en rubrik med spørgsmål og svar. Statistiske data viser, at webstedet fra den 1. februar til den 31. december 2008 havde i alt 81 841 besøgende med det højeste antal på 10 095 besøgende i maj på tidspunktet for offentliggørelsen af årsberetningen for 2007
- **elektronisk nyhedsbrev:** der blev udsendt fem numre af EDPS' nyhedsbrev i 2008. Antallet af abonnenter steg betragteligt mellem 2007 og 2008. Der blev truffet forberedelser til en ajourføring af nyhedsbrevet med henblik på at gøre det til et mere læservenligt informationsredskab
- **PR-arrangementer:** EDPS deltog igen i databeskyttelsesdagen og EU-åbent-hus og havde informationsstande i de vigtigste EU-institutioner
- **informationsbrochure:** udarbejdelsen af en ajourført informationsbrochure blev indledt, navnlig med tanke på, at EDPS' første mandatperiode udløber i januar 2009.

Administration, budget og personale

For yderligere at konsolidere den positive start og således kunne varetage de nye opgaver blev EDPS tildelt **yderligere ressourcer**, både hvad angår budgettet (som steg fra 4 955 726 EUR i 2007 til 5 307 753 EUR i 2008) og personalet (fra 29 til 33).

Med hensyn til **budgettet** blev der anvendt en ny budgetterminologi i 2008 for at sikre den gennemsigtighed, som budgetmyndigheden kræver. I beretningen for regnskabsåret 2007 anførte Revisionsretten, at revisionen ikke havde givet anledning til nogen bemærkninger.

For så vidt angår **menneskelige ressourcer** har institutionens stadig større synlighed til følge, at arbejdsbyrden stiger, samt at opgaverne udbygges. EDPS har dog valgt en kontrolleret vækst for at sikre, at nyt personale bliver fuldt integreret. EDPS har derfor kun ansøgt om fire nye stillinger i 2008. Praktikantprogrammet fortsatte med to praktikanter i hver praktikantperiode. Desuden blev der hvervet to nationale eksperter, der er udstationeret fra nationale databeskyttelsesmyndigheder.

Med hensyn til EDPS' **organigram** har den stigende arbejdsbyrde medført oprettelse af en ny stilling som koordinator. Til dette formål er der udpeget fem koordinatore på hørings- og tilsynsholdene.

Med hensyn til den **interne kontrol** har den evaluering, som EDPS' tjenester og den interne revisor har foretaget, vist, at det interne kontrolsystem er velfungerende og effektivt, og at det kan give en rimelig sikkerhed for, at institutionens målsætninger nås.

EDPS har udpeget sin egen **databeskyttelsesansvarlige**, der skal sikre den interne anvendelse af bestemmelserne i forordning (EF) nr. 45/2001. Processen med at kortlægge behandlinger med personlige oplysninger og bestemme, hvilke behandlinger der kræver forudgående kontrol, fortsatte i 2008. En fortegnelse over interne behandlinger er afsluttet. På dette grundlag er den første anmeldelsesproces blevet indledt.

Der blev vedtaget nye **interne regler**, der er nødvendige, for at institutionen kan fungere tilfredsstillende, herunder afgørelser om certificering, om sikkerhedsforanstaltninger og om udnævnelse af en lokal sikkerhedsmedarbejder hos EDPS.

Gennemførelsen af et nyt **dokumentforvaltningssystem** (Geda) er fortsat. Dette ses som et første skridt i udviklingen af et forvaltningssystem for sagsbehandlingen med henblik på bedre understøttelse af EDPS' aktiviteter.

Europa-Kommissionen

Årsberetning for 2008 — Resumé

Luxembourg: Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer

2008 — 16 s. — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-95030-80-0

Hvordan får man fat i publikationer fra EU

Publikationer til salg:

- Via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>)
- Hos boghandleren; oplys titel, forlag og/eller ISBN-nummer
- Ved at kontakte et af vores salgssteder direkte. Adresser, telefonnumre osv. findes på følgende webadresse: <http://bookshop.europa.eu>, eller send en fax til +352 2929-42758 med anmodning om kontaktoplysninger.

Gratis publikationer:

- Via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>)
- Hos Europa-Kommissionens repræsentationer eller delegationer. Adresser, telefonnumre osv. findes på følgende webadresse: <http://ec.europa.eu>, eller send en fax til +352 2929-42758 med anmodning om kontaktoplysninger.



EUROPÆISK TILSYNSFØRENDE
FOR DATABESKYTTELSE

QT-AB-09-001-DA-N

*EU's garant for beskyttelse
af personoplysninger*

www.edps.europa.eu



■ Publikationskontoret